

voldsomt Brud paa de een Gang givne Tilfagn, og jeg tror derfor rigtignok, at det vilde være særdeles at foretrække, om det ærede Udvalg vilde betragte § 8 med det samme Blik, hvormed det har betragtet §§ 3 og 5. Der-til kommer, at det Æneste, der i mine Tanker kunde siges til Forsvar for saadanne Bestemmelser, der ere et Brud paa Tro og Love, jo dog skulde være det, at de skulde yderligere drive frem mod Selveiendom — at det ikke er noget gyldigt Forsvar i mine Dine, er en Selvfølge, men det kunde dog siges —; men jeg vil gjøre det ærede Udvalg og særlig igjen Udvalgets Ordfører opmærksom paa, at disse Bestemmelser jo netop vilde falde tungest paa dem, der allerede have solgt og solgt store Dele siden 1861, for det Første, fordi de ikke, saaledes som de, der nu først begynde at sælge, kunne passe paa at faae solgt Gaarden med det fulde Tilfagende; og for det Andet vilde selvfølgelig de, der hidtil ikke have solgt, men som maatte bestemme sig til at sælge i Fremtiden, sørge for kun at sælge en bloo, sørge for kun at sælge en Femtedel eller rettere 18 pCt. ad Gangen; thi hvad rammer den ulykkelige Mand, der er kommen nær op til de 18 pCt., naar Tidens Fylde nærmer sig? Han har faaet solgt 16—17 pCt., men han skal nødvendigvis have solgt endnu nogle Procent, ellers er hans fremtidige Net til at inddrage forbi, og vel at mærke, hvad vil det sige: hans fremtidige Net? Det vil i de allerfleste Tilfælde sige det Samme som hans Net til overhovedet at faae hele sin Inddragningsplan fuldbyrdet. Hvorledes er denne ulykkelige Mand stillet? Han er saaledes stillet, at han maasse endog, naar Rjoberne ikke ere villige til at hjælpe ham ud over Forlegenheden, bliver nødt til at forære En eller Anden hans Fæstetid gratis, ja, maasse give Penge til, blot for at faae Procenten fuld. Jeg maa nemlig gjøre opmærksom paa, at Inddragningsplanens Fuldbjyrdelse kan have en Pengeinteresse, der langt overfliger en enkelt Bondegaaards Værdi. Paa større Besiddelser kan det gjælde om at danne fæstefrie Avlsbrug paa 20, 30, 40 ja 50 Edr. Hartkorn. Naar altsaa Planen er lagt, Bygninger opførte og

en Del af Jorden inddragen, saa vil jeg spørge, om det er grebet ud af Luften, at Vedkommende maa, for at fyldestgjøre disse Fordringer, gribe til det yderste Middel og langt hellere offre Dele af det tilbagestaaende Fæstegods, end han maa se hele sin Inddragnings- og Afrundingsplan, paa Grund af hvilken han ene har bestemt sig til at sælge, kuldkaftet. Det er det for mig mest Anstødelige, at man udlover en Præmie, og naar saa Vedkommende gjør, hvad han kan, for at fortjene den, saa inddrager Staten ikke destomindre Præmien. Det er det, jeg kalder et ligefremt Brud paa Tro og Love. At min Anke rammer fuldt saa vel Regjeringens som Flertallets Forslag, behøver jeg vist ikke at fremhæve.

Naar jeg nu endelig vender mig til Mindretallets Forslag, saa kan jeg være ganske enig med det ærede Mindretal i, at Vedtagelsen af dets Forslag vilde for Fremtiden umuliggjøre den Art af Benyttelse af Godseievens Omdelingsret, som har vakt saa megen Forargelse her i Thinget, og jeg kan heller ikke Andet end erkjende, at de Bestemmelser, som Udvalgets Mindretal har foreslaaet med Hensyn til Selveiergods, vilde være ganske overordentlig hensigtsmæssige. Jeg er imidlertid ikke nogen Ven af at give Love paa Grund af ganske enkelte indtrufne Tilfælde, og dersom Mindretallets Forslag bliver vedtaget, er det jo aabenbart, at det vil blive vedtaget netop af særligt Hensyn til dette enkelte Tilfælde, som blev fremdraget her ifjor af den ærede 2den Landsthingsmand for 1ste Kredts (Krieger), angaaende paa hvilken Maade man under den nuværende Lovgivning kunde danne store fæstefrie Avlsgaarde. Min Ulyst til at være med til at give Love paa Grund af saadanne enkelte Tilfælde er ikke ringe, men jeg vilde dog paa Grund af Tidernes Agunst kunne overvinde denne min Ulyst, jeg vilde kunne give Mindretallets Forslag min Stemme, naar jeg derved ikke kom i Modsigelse med den af mig saa ofte nævnte 2den Landsthingsmand for 1ste Kredts — om Forladelse, med den høitærede Justitsminister, thi den Udtalelse af ham, som jeg ganske særlig lagde Mærke til, skete af ham i Egenstab af Justitsminister og ikke i Egenstab af den 2den Landsthingsmand for 1ste